

Значення римського права для сучасного світу

Унікальною за красою та яскравістю є цитата, яка написана на перших сторінках книг видатного російського цивіліста І.А. Покровського "Історія римського права" ("Римское право занимает в истории человечества совершенно исключительное место: оно пережило создавший его народ и дважды покорило себе мир" [2]), потребує певних уточнень: світ був двічі завойованим саме римським правом, а античний і християнські світи використовували римське право.

Ця думка не тільки возвеличує значущість римського права, а стверджує велич і універсальність цінності того, що було досягнуто античними геніями в римському праві. Та при таких підходах потрібно переставляти акценти в традиційних уявленнях про значення римського права для інших епох, в тому числі, для теперішнього часу. За допомогою нище наведених тез можна зрозуміти це значення.

Римське право, що висвітлюється в кодифікації Юстиніана, не стільки створене римським народом, скільки є результатом роботи всього античного світу в межах від Рейну до Євфрату.

Воно являє собою таке культурне досягнення, як, наприклад, грецька філософія і драматургія, живопис, зодчество і ліплення, як навігаційні досягнення фінікійців і теологічні зусилля іудеїв. У цій іпостасі римське право – це невичерпне джерело запозичення юридичних ідей, категорій, формул, уявлень.[1]

Найменування римського права, що включає ім'я наймогутнішої в історії людства держави, підкреслює ту важливу обставину, що право, на відміну від філософії, мистецтва може розвинути до досконалості тільки в умовах міцної державності, що має тривале самостійне життя.[1]

Право римлян протягом віків було хаотичним і беззмістовним, проте завжди - живим, діючим.

Вперше юридична термінологія, а також наука про право були сформовані у римському праві.

Римські юристи першими взяли на себе сміливість висловитися про те, що правом треба займатися, його необхідно вивчати і йому потрібно вчитися.

Римське право являє собою методологічну базу професійної юридичної освіти, також римське право є основою розуміння теоретичних напрямків права і порівняльного правознавства, дидактичне поле становлення юридичної мови та професійного мислення.

Володіння загальноновживаними крилатими висловами, поняттями, афоризмами з римської юриспруденції не тільки свідчить про високу правову культуру, а й полегшує спілкування юристів багатьох країн.

Важливо також зазначити, що чіткість юридичних понять і формулювань, першокласна юридична техніка та здійснена римськими правознавцями кодифікація, мають величезне значення для становлення юриста і підвищення його наукової та практичної кваліфікації.

Внаслідок переходу України до ринкової економіки, звернення до так званих уселюдських цінностей, значущість римського права, і зокрема, приватного, поступово зростає. Студенти юридичних вузів України вчать римське право насамперед з метою пізнання, для охоплення загальної історії права, теорії права, історії політичних і правових вчень, цивільного, сімейного, комерційного права нашої держави.[1]

До того ж нині вивчення цього предмета набуває додаткового прикладного значення, що пов'язано з бурхливим розвитком торговельного, економічного, науково-технічного та інших видів міжнародного співробітництва, вимагає від наших юристів докорінних знань у галузі правових систем зарубіжних країн.[1]

Всі юристи в цьому світі мають керуватися висловлюванням німецького вченого Р Ієрінга : «Через римське право — далі, випереджаючи його».[2] Юристи постійно повинні вдосконалюватися та засвоювати знання наших предків для того, щоб в подальшому вирішувати суперечки, що стосуються галузі права.

Отже, основним покликанням права є вирішення правових проблем та вказувати правильний шлях суспільству.

Список використаних джерел:

1. О значении римского права [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://web-local.rudn.ru/web-local/uem/ido/rim_p/G1.htm.
2. Покровский И.А. История римского права [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://civil.consultant.ru/elib/books/25/page_6.html;